

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 1/2023

MODERNIZACJA GOSPODARSTW ROLNYCH – 10
WKRÓTCE NABORY W OBSZARACH
E – NAWADNIANIE I F – ZIELONA ENERGIA

USUWANIE FOLII ROLNICZYCH – NOWY 14
NABÓR WNIOSKÓW

ZMIANY W REHABILITACJI LECZNICZEJ 15
W RAMACH KRUS

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

**Kredyt WŁASNY HEKTAR
na zakup ziemi**

**• okres kredytowania do 15 lat
• kredyt do 800 000 zł**

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:
NOWOGARD, MASZEWO, LOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPNIKA

www.bsgoleniow.pl

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

- Prezes Izby: Andrzej Karbowy
Wiceprezes Izby: Jerzy Mariak
Członkowie Zarządu: Mirosław Ignaszak, Kazimierz Kuligowski, Anna Rydzkowska
- Zajmujemy się w szczególności:
- bezpłatnym doradztwem prawnym;
 - działalnością szkoleniową;
 - zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
 - działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
 - pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
 - doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
 - współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
 - działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
 - doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
 - promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
 - działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72

e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14

e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

W obliczu wyjątkowo trudnej sytuacji polskich rolników Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej podejmuje wszelkie możliwe działania dotyczące uregulowania tematów związanych z cenami zbóż, nawozów, funduszem gwarancyjnym czy wsparciem produkcji zwierzęcej.

Nowym sposobem na poprawę sytuacji może okazać się „Kodeks rolny” o którym mówi się od dawna, ale w nowej perspektywie WPR może okazać się bardzo dobrym rozwiązaniem.

Zachęcam do lektury celem zapoznania się z innymi ważnymi wydarzeniami.

Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Spis treści

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ	4
POSIEDZENIA ZARZĄDU ZIR	4
INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH	6
SPOTKANIE KOWR Z PRZEDSTAWICIELAMI IZB ROLNICZYCH	10
INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA	10
INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI	12
INFORMACJE NARODOWEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	12
INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	14
IV KONKURS NA RYMOWANKĘ JUŻ OGŁOSZONY!	16
PRZEPIS SER KOZI – KULKI JOGURTOWE	17

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

POSIEDZENIA ZARZĄDU ZIR

Dnia 11 stycznia 2023r. odbyło się posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Posiedzenie rozpoczęło od omówienia zagadnień związanych z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa. Tematem głównym była wysokość czynszu dzierżawnego dla gruntów wydzielonych przez KOWR. Według obowiązujących obecnie przepisów do obliczenia czynszu dzierżawnego wpłaconego do KOWR przyjmowana jest średnia krajowa cena skupu kwintala pszenicy wskazana w obwieszczeniu prezesa GUS za poprzedzające półrocze. Ze względu na wysokie stawki czynszu Zarząd ZIR proponuje zmianę tych przepisów. Najlepszym wskazanym obecnie rozwiązaniem byłoby naliczanie czynszu dzierżawnego przyjmując średnie ceny kwintala żyta lub pszenicy za okres 11 kwartałów. Należy podkreślić, że sposób ustalania czynszu dzierżawnego za przedmiot dzierżawy określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju

Wsi z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości czynszu dzierżawnego w umowach dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Poruszono również temat podatku rolnego, który będzie wyższy, ponieważ GUS wyznaczył średnią cenę skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2023 wyniosła 74,05 zł za 1 dt. Dla porównania w ubiegłym roku stawka ta została ustalona na poziomie 61,48 zł za 1 dt, natomiast za rok 2021 określono na poziomie 58,55 zł/dt. Biorąc pod uwagę powyższe rolnik za każdy hektar gruntów będzie musiał uiścić opłatę w kwocie 185,12 zł; w porównaniu z rokiem 2022 r. gdzie było to 153,70 zł i z rokiem 2021 gdzie było to 146,37 zł.

Kolejny temat omawiany przez Zarząd to trudna sytuacja na rynku zbóż i oddziaływanie na nią masowego importu zboża z Ukrainy, szczególnie technicznego.

Należy pamiętać, że zboże techniczne to zboże konsumpcyjne lub paszowe, które tylko dzięki nazwie nie podlega kontroli weterynaryjnej na granicy. Wobec zboża paszowego oraz konsumpcyjnego są specjalne rygory transportu i przechowywania. To wszystko powoduje, że rynek zbóż w naszym kraju znajduje się obecnie w krytycznym położeniu. Powinny zostać podjęte działania w celu obniżenia przede wszystkim cen środków do produkcji rolnej (głównie nawozy, paliwo, gaz i prąd elektryczny). Bez tych działań produkcja rolna stanie się nieopłacalna, a Zarząd ZIR cały czas stara się reagować na decyzje, które wpływają negatywnie na gospodarstwa rolne nie tylko województwa zachodniopomorskiego.

Na zakończenie posiedzenia Zarząd zapoznał się z bieżącą korespondencją Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej oraz omówiono aktualne sprawy dotyczące organizacji pracy biura ZIR.

W dniu 24 stycznia 2023r. odbyło się posiedzenie Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Tematem posiedzenia było omówienie aktualnej sytuacji w rolnictwie oraz założenia Wspólnej Polityki Rolnej po 2023 r.

Gośćmi przybyłymi na spotkanie byli: p. Adam Bartman reprezentujący Okręgowy Związek Hodowców Bydła w Koszalinie, p. Zbigniew Szychulski, który reprezentował Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, p. Andrzej Syczewski – Prezes Szczecińskiego Związku Hodowców Bydła,

p. Edward Szczepanik w zastępstwie p. Tomasza Olecha – Prezesa Okręgowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego w Szczecinie wraz z p. Zbigniewem Tarnowskim, Dyrektorem biura oraz p. Tomaszem Siergiej

z Zachodniopomorskiego Związku Hodowców Koni.

Spotkanie miało w dużej mierze na celu zapoznanie się z opiniami poszczególnych branż odnośnie niepokojącej sytuacji w rolnictwie. Było to pierwsze z planowanych spotkań zorganizowane z inicjatywy Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, które zaowocowało podjęciem działań w celu wypracowywania wspólnych stanowisk.

Zasadniczymi kwestiami podnoszonymi przez związki hodowców bydła była problematyka dotycząca dobrostanu zwierząt. Podnoszenie standardów dobrostanu zwierząt, a co za tym idzie wprowadzanie nowych wymogów i przepisów powinno być dostosowane do możliwości ekonomicznych i czasowych producentów. Należy podkreślić, że to właścicielom hodowli najbardziej zależy na prawidłowym dobrostanie zwierząt, ale nie może odbywać się to kosztem ciągłej zmiany przepisów, co w efekcie doprowadza do zmniejszania hodowli zwierzęcej w naszym kraju. Rozwój gospodarstwa muszą sprostać wyśrubowanym normom, które często nie są adekwatne z realiami. Przykładem są tutaj przepisy ograniczające transport zwierząt. Dodatkowo, przedstawiciele związków podkreślili, że zbyt często dochodzi do nadinterpretowania przepisów unijnych.

Kolejnym poruszonym na spotkaniu zagadnieniem było wprowadzenie w 2023 r. ekoschematów. Co prawda z dużym prawdopodobieństwem rok 2023 r. będzie rokiem przejściowym na wprowadzenie w życie nowych zasad ale pomimo tego cel wydaje się być nieosiągalny. Wypełnienie wymogów ekoschematów wydaje się nierealne z uwagi na to, że rolnicy podjęli już decyzje o swoich zasiewach i nie ma możliwości zmiany tych planów. Przepisy nie zostały szczegółowo i transparentnie przedstawione z odpowiednim zapasem czasowym na ich wdrożenie.

Następnie dyskutowano o systemie ubezpieczeń upraw oraz zwierząt. Z przedstawionych informacji wynika, że rolnicy nie ubezpieczają posiadanych zwierząt, gdyż jest to nieopłacalne. Firmy ubezpieczeniowe nie chcą podejmować się tego zadania, a jeżeli pojawia się oferta, jest ona niewspółmiernie droga do poniesionych nakładów. System ubezpieczania zwie-

rząt gospodarskich wymaga pilnego usprawnienia, a stawki ubezpieczeń nie mogą być na tak wysokim poziomie.

Przedstawiciel związku Hodowców Koni przedstawił problematykę wprowadzenia przepisów ustawy o rejestracji koni. Ustawa była wielokrotnie negatywnie opiniowana przez środowisko z uwagi na wiele sprzeczności jakie zawiera, niemniej weszła w życie powodując wiele zamieszania w branży.

Samorząd rolniczy z niepokojem przygląda się obecnej sytuacji w rolnictwie oraz nieprzemyślanym decyzjom, które wpływają negatywnie na gospodarstwa rolne. Zdaniem Samorządu Rolniczego sytuacja w polskim rolnic-

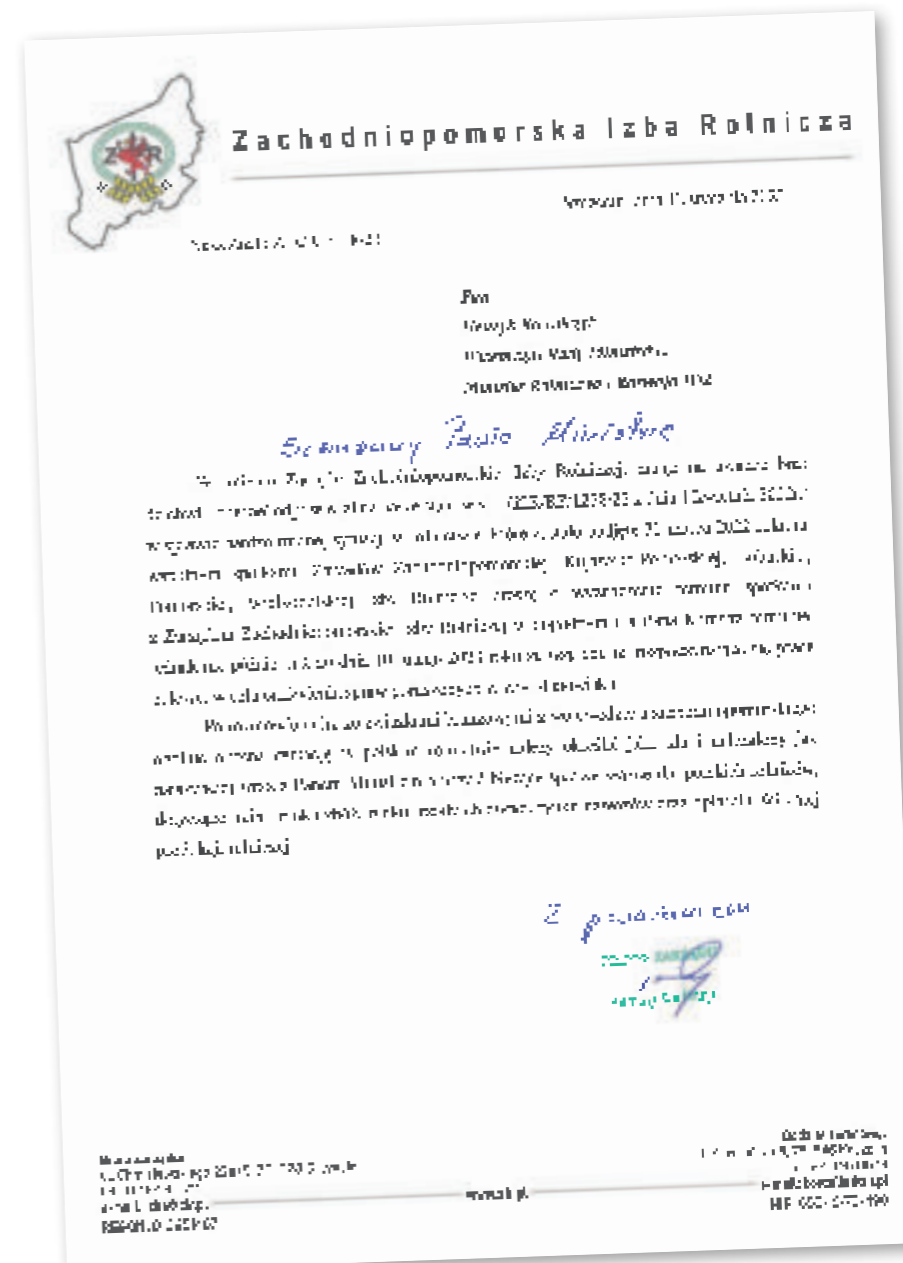
twie jest bardzo zła i pogarsza się z każdym kolejnym dniem.

Nadto, Zarząd dyskutował m.in. na temat trudnej sytuacji na rynku zbóż i jaki wpływ ma zboże ukraińskie na obecne uwarunkowania na rynku.

Poruszono także kwestię suszy i niesprawiedliwego, szczególnie wobec hodowców zwierząt, systemu rekompensat z tego tytułu. Problematyka niedoboru wody będzie się pogłębiać, a system monitoringu suszy nie działa prawidłowo.

W dalszej części posiedzenia Zarząd zapoznał się z bieżącą korespondencją Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej oraz omówiono aktualne sprawy dotyczące organizacji pracy biura ZIR.

PISMO ZIR

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Import zboża z Ukrainy – odpowiedź na wniosek KRIR

W odpowiedzi na wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych, realizujące wniosek przyjęty podczas XIV posiedzenia KRIR V kadencji z 1 grudnia 2022 r., wystąpił do Wicepremiera, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Henryka Kowalczyka w sprawie podjęcia działań w celu poprawy sytuacji związanej z nadmiernym importem zboża z Ukrainy do Polski Sekretarz Stanu w MRiRW Janusz Kowalski poinformował o działaniach podejmowanych przez Rząd RP w tej sprawie:

„W nawiązaniu do pisma z dnia 21.12.2022 r. w sprawie importu zbóż i rzepaku z Ukrainy informuję, że po agresji Rosji na Ukrainę odnotowano wzrost przewozu produktów rolnych, głównie zbóż, przez polską granicę. Wynika to z ograniczenia wywozu tych produktów z Ukrainy przez porty Morza Czarnego.

Do Polski przywożona jest głównie kukurydza. Korytarze solidarnościowe mają za zadanie pomóc Ukrainie w wywozie m.in. zbóż oraz zagwarantować bezpieczeństwo żywnościowe w krajach charakteryzujących się ich deficytem. Zwiększonemu przywózowi kukurydzy z Ukrainy towarzyszy proporcjonalnie wyższy wywóz zbóż z Polski. Niemniej jednak zwiększona podaż kukurydzy na rynek krajowy wynika także z faktu, że zbiory kukurydzy w Polsce w 2022 r. były wysokie i szacowane są przez Główny Urząd Statystyczny na 8,5 mln ton, tj. o niemal 1 mln ton więcej niż w roku ubiegłym.

Monitorujemy także na bieżąco ceny zbóż i rzepaku. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW wynika, że w okresie 12–18 grudnia 2022 r. średnia cena netto kukurydzy mokrej w Polsce wzrosła o prawie 6% w porównaniu do ceny sprzed tygodnia i wynosiła 837 zł/t. Cena ta była wprawdzie o ok. 7% niższa niż miesiąc temu, ale o ok. 57% wyższa niż 2 lata temu. Natomiast ceny pozostałych zbóż, w tym kukurydzy suchej, spadły w ciągu ostatniego miesiąca o ok. 2,5-4%, niemniej jednak są wyższe od cen sprzed wybuchu wojny na Ukrainie od ok. 9 do ponad 22%.

Ceny zbóż na krajowym rynku podążają za cenami na świecie. W okresie przedświątecznym, po wcześniejszym okresie spadków cen, odnotowywano wzrosty cen zbóż (zarówno kukurydzy jak i pszenicy) na europejskiej giełdzie MATIF oraz na giełdzie amerykańskiej.

Odnosząc się do postulatu wstrzymania importu zbóż i rzepaku z Ukrainy informuję, że wprowadzenie takiego zakazu nie jest możliwe ze względu na obowiązujące umowy międzynarodowe zarówno pomiędzy Unią Europejską i Ukrainą, jak i zasady Światowej Organizacji Handlu. W obecnej sytuacji jednym z istotnych działań jest intensyfikacja wywozu produktów rolnych poza granice Polski zarówno do krajów UE charakteryzujących się ich deficytem, jak i do krajów trzecich uzależnionych od importu.

Elewarr Sp. z o.o., która jest częścią Krajowej Grupy Spożywczej S.A., realizuje projekt pn. „Spichlerz Północy”, którego celem jest rozbudowanie powierzchni magazynowej w północnej Polsce. Magazyny zbożowe na północy kraju mają szczególne znaczenie ze względu na to, że znajdują się w bliskiej odległości portów, przez które w dużym stopniu realizowany jest wywóz zbóż z kraju, a także tranzyt ukraińskich zbóż. Elewarr Sp. z o.o. coraz aktywniej uczestniczy także w eksporcie polskiej pszenicy drogą morską.

Mając jednak na uwadze zgłaszane problemy ze sprzedażą polskiej kukurydzy informujemy, że Elewarr Sp. z o.o. prowadzi na bieżąco skup polskiej kukurydzy mokrej po cenach rynkowych. Spółka posiada swoje oddziały również na południowym wschodzie Polski. Z informacji Spółki wynika jednak, że nie ma ze strony rolników dużego zainteresowania sprzedażą tego ziarna.

Odnosząc się do wprowadzenia kaucji zabezpieczających dla importerów z Ukrainy – z informacji Ministerstwa Finansów wynika, że instytucja „tymczasowej kaucji”, nie jest znana Unijnemu Kodeksowi Celnemu i takim wykonawczym i delegowanym – tym samym nie może być stosowana na terytorium Unii, w tym na terytorium RP.

W kwestii przywozu do kraju zboża technicznego informujemy, że prowadzone są działania we współpracy z Krajową Administracją Skarbową i Państwową Inspekcją Sanitarną, mające na celu ograniczenie sprowadzania z Ukrainy zboża deklarowanego jako techniczne bez kontroli jakościowej. Wzmocnieniu uległ nadzór nad zbożem trafiającym do Polski z Ukrainy.

Ponadto w kwestii kontroli przywożonego ziarna informuję, że zasady prowadzenia granicznej kontroli fitosanitarnej (tj. pod kątem występowania szkodników i patogenów roślin) towarów importowanych z państw trzecich (w tym z Ukrainy) określają przepisy Unii Europejskiej stosowane w sposób bezpośredni we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej. Z przepisów tych wynika jednoznacznie, że wszystkie przesyłki zawierające zboże przeznaczone do siewu muszą zostać poddane kontroli fitosanitarnej w przypadku wwozu na teren Unii Europejskiej. Kontrole takie wykonywane są przez pracowników Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Kontrole monitoringowe przeprowadzane przez PIORiN jeszcze przed wybuchem wojny na Ukrainie nie stwierdzały ryzyka fitosanitarnego związanego z importem zbóż z tego kraju.

Z kolei zasady kontroli ziarna konsumpcyjnego prowadzone są przez Państwową Inspekcję Sanitarną (PIS), która nadzorowana jest przez Ministra Zdrowia. Niemniej jednak Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi finansuje badanie dodatkowych, wykraczających poza podstawowe zobowiązania prawne dotyczące bezpieczeństwa żywności, próbek importowanych z państw trzecich (w tym z Ukrainy) płodów rolnych pod kątem pozostałości środków ochrony roślin. Ponadto w związku z pojawiającymi się sygnałami, iż sprowadzane z Ukrainy ziarno zbóż może nie spełniać wymagań w zakresie bezpieczeństwa żywności, w połowie tego roku Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwrócił się do PIS z prośbą o pobranie interwencyjnie próbek towarów importowanych z Ukrainy, takich

jak pszenica, słonecznik, rzepak i rzepik. Próbkę zostały pobrane w okresie od początku czerwca do połowy lipca 2022 r. Otrzymane wyniki badań laboratoryjnych tych próbek nie wykazały nieprawidłowości w skontrolowanych towarach.

Jednocześnie informuję, że na forum Komisji Europejskiej Polska zgłaszała sprawę zwiększonego obrotu zbożami oraz obciążenia infrastruktury magazynowej i transportowej, zwłaszcza w regionach kraju graniczących z Ukrainą. W związku z tym Polska, oprócz działań podejmowanych na terenie kraju, wnioskuje do Komisji Europejskiej o wsparcie na rzecz poprawy tej infrastruktury w celu umożliwienia tranzytu

jak największej ilości tych produktów do krajów charakteryzujących się ich deficytem. Na dalszy rozwój korytarzy solidarnościowych i wsparcie globalnego bezpieczeństwa żywnościowego ma zostać przeznaczony 1 miliard euro. Przeznaczenie takiej kwoty zapowiedziały we wspólnej deklaracji wydanej 11 listopada 2022 r. Komisja Europejska, Polska, Czechy, Rumunia, Słowacja, Republika Mołdawii i Ukraina oraz Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, a także Bank Światowy.

Ponadto Wicepremier, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Pan Henryk Kowalczyk wystosował do Komisarza ds. rolnictwa Janusza Wojciechowskie-

go pismo z prośbą o podjęcie działań ukierunkowanych na ochronę polskiego rynku zbóż oraz rzepaku wobec nadzwyczajnych okoliczności związanych z importem z Ukrainy. O podobne działania do Komisji zwracają się również inne Państwa członkowskie sąsiadujące z Ukrainą bądź takie, dla których napływ produktów rolnych jest dotkliwy.

Planowane są kolejne działania na forum UE w tej sprawie.

Komisja Europejska potwierdziła, że dostrzega problem, analizuje możliwości jego rozwiązania i monitoruje bardzo uważnie import produktów rolnych na teren UE, w tym do krajów sąsiadujących z Ukrainą.

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, wystąpił 10 stycznia 2023 r. do Posłów, Prezydenta RP, Premiera Rządu RP, Wicepremiera Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgłaszając sprzeciw przeciwko zmianie wprowadzonej w projekcie ustawy polegającej na tym, że emerytury rolnicze będą wynosić tylko 90% najniższych emerytur z ZUS. Projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jest procedowany w Sejmie RP, jako druk sejmowy pod nr 2899.

Zdaniem Samorządu Rolniczego emerytury rolnicze powinny mieć wysokość na poziomie średniej emerytury ZUS, jednak w obecnej trudnej sytuacji kraju, nie mogą być niższe niż najniższa emerytura w ZUS.

Projekt ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, przedstawiony do konsultacji społecznych w październiku 2022 roku przewidywał podwyższenie podstawowej emerytury rolniczej do wysokości najniższej emerytury określonej w przepisach emerytalnych ZUS i taki projekt samorząd rolniczy opiniował pozytywnie. Gwarantowało to waloryzację emerytur rolniczych od 2023 r. na poziomie przyjętym w systemie emerytalnym ZUS i ogłaszanym przez Rząd.

Z zapowiedzi ogłaszanych przez media, dotyczących waloryzacji emerytur w 2022 roku wynikało, że świadczenia wzrosną o 7%, a ze względu na sposób waloryzacji rolniczych świad-

czeń emerytalno-rentowych przyjęty w ustawie o KRUS, rolnicy otrzymali znacznie niższą waloryzację. Spowodowało to zdziwienie rolników-emerytów i poczucie niesprawiedliwego potraktowania przez Rząd.

Obecnie rolnicy ponownie mogą otrzymać niższą podwyżkę emerytury, ponieważ nadal system waloryzacji emerytur rolniczych będzie oparty na założeniu, że rolnikom należą się niższe emerytury niż pozostałym emerytom.

Samorząd rolniczy wystąpił o zmianę projektu ustawy na etapie prac sejmowych, polegającą na ustaleniu jako podstawy waloryzacji emerytur rolniczych 100% najniższej emerytury ZUS.

W sprawie opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną

W dniu 10 stycznia 2023 r. Zarząd KRIR wystąpił do Wicepremiera, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zmianę przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2022 r. w sprawie stawek opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Wetery-

naryjną w zakresie zwolnienia rolników z opłat za kontrole Inspekcji Weterynaryjnej dla gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie w celu wprowadzania tych zwierząt lub produktów z tych zwierząt, lub od tych zwierząt na rynek.

Opłata za takie czynności wydaje się być nieuzasadniona, ponieważ rolnik, który planuje rozpoczęcie sprzedaży powinien zgłosić taką praktykę do Inspekcji Weterynaryjnej, której zadaniem jest m.in. czuwanie nad bezpieczeństwem żywności.

Wniosek Zarządu KRIR o uaktualnienie cen minimalnych na rynkach rolnych

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, wystąpił 10 stycznia 2023 r. do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Wicepremiera Henryka Kowalczyka z wnioskiem o wystąpienie do Komisji Europejskiej o uaktualnienie cen mi-

minimalnych na rynkach rolnych w tym zbóż, mleka w proszku, mięsa drobiowego, mięsa wieprzowego i uruchomienie skupu interwencyjnego w regionach, gdzie cena spada poniżej ceny minimalnej.

Obecnie w związku z sytuacją geopolityczną ceny produktów rolnych płacone rolnikom spadają bądź utrzymują się na niskim poziomie stosunku do cen środków produkcji, a także cen żywności w sklepach.

Wniosek o pilne wprowadzenie interwencyjnego skupu kukurydzy na bioetanol

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wystąpił 9 stycznia 2023 r. do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Wicepremiera Henryka Kowalczyka o pilne wprowadzenie interwencyjnego skupu kukurydzy od rolników w celu zagospodarowania tego ziarna przez PKN Orlen do produkcji bioetanolu.

W przekazanym Stanowisku Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej w sprawie zagospodarowania ziarna kukurydzy do produkcji bioetanolu czytamy: Import kukurydzy z Ukrainy do Polski doprowadził do destabilizacji krajowego rynku. Polska miała być krajem tranzytowym. Tymczasem kukurydza ukraińska wjechała do naszego kraju i zalega w magazynach.

Sytuacja rolników jest dramatyczna. Kukurydza stoi na polach do chwili obecnej, bo w bieżącym roku gospodarczym nie było możliwości jej sprzedaży. W naszym kraju tego ziarna było tak dużo, że punkty skupu nie były zainteresowanej jej zakupem ze względu na duży import z Ukrainy. Jeśli obecne warunki pogodowe utrzymają się, to ziarno z dnia na dzień będzie coraz gorszej jakości, co w konsekwencji może doprowadzić do jego porażenia przez patogeny grzybowe, mykotoksyny. Intensywne opady śniegu, a obecnie deszczu nie pozwalają jej wykosić.

Proponujemy rozwiązanie tego problemu poprzez zagospodarowanie ta-

kiej kukurydzy do produkcji bioetanolu poprzez Spółkę Orlen. Takie rozwiązanie może częściowo zmniejszyć zależność naszego kraju od ropy naftowej, a rolnikowi przynieść nie tylko zwrot kosztów poniesionych na uprawę, ale też należny dochód. Naszym zdaniem należy wzmocnić w Polsce inwestycje w zakłady przetwarzające kukurydżę na bioetanol. Przyniosłoby to dodatkowe korzyści dla Polski, bowiem produkt uboczny z przetworzenia kukurydzy na bioetanol jest doskonałym źródłem cennej paszy w produkcji zwierzęcej, a jego produkcja może przyczynić się do zmniejszenia skali importu białka w naszym kraju.

Odpowiedź MRiRW na wniosek KRIR o objęcie wszystkich gatunków zwierząt hodowlanych w rolnictwie zwiększonymi dopłatami dla hodowców do paliwa, tak jak dla hodowców bydła w przeliczeniu na DJP.

Szanowny Panie Prezesie, w odpowiedzi na pismo z dnia 21 grudnia br., znak: KRIR/KK/1363/22, w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez hodowców zwierząt gospodarskich, uprzejmie informuję Pana Prezesa, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowało projekt ustawy o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (1), w którym zaproponowano wprowadzenie limitu zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji świń. Zmiany zaproponowane w ustawie przyczynią się do zmniejszenia kosztów produkcji w gospodar-

stwach rolnych, przez zwiększenie wsparcia finansowego do paliwa wykorzystywanego w produkcji rolnej. Projekt będzie przedmiotem konsultacji publicznych.

Jednocześnie informuję Pana Prezesa, że w projekcie ustawy budżetowej na 2023 rok na dopłaty do paliwa rolniczego przewidziano kwotę 1340 mln zł.

Uwzględnienie propozycji dotyczącej wprowadzenia zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dla hodowców pozostałych zwierząt gospodarskich wymagałoby zwiększenia kwoty wydatków zaplanowanych na ten cel w ustawie budżetowej.

Samorząd rolniczy ws. komunikatu komisji europejskiej o dostępności i przystępności cenowej nawozów

W odpowiedzi na pismo w sprawie opublikowanego przez Komisję Europejską Komunikatu – Zapewnienie dostępności i przystępności cenowej nawozów, Krajowa Rada Izb Rolniczych w imieniu samorządu rolniczego przekazała do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi poniższą opinię:

„Komisja Europejska przygotowała długo wyczekiwany komunikat w obliczu trwającego kryzysu na rynku nawozów. Dokument zawiera szczegółowe

analizy, w których przedstawione zostało m.in. znaczenie nawozów dla bezpieczeństwa żywnościowego i ryzyko nadmiernej stosowania, czy też sytuacja na rynku nawozów w UE i na świecie.

Zdaniem samorządu rolniczego przygotowany przez Komisję Europejską komunikat nie udzielił konkretnych odpowiedzi na problemy, z jakimi borykają się od dłuższego czasu europejscy rolnicy. Środowisko rolnicze oczekiwało przedstawienia działań zarówno krót-

koterminowych, jak i długoterminowych, które złagodzą aktualną sytuację na rynku nawozów. Niestety w komunikacie Komisji Europejskiej nie znajdujemy konkretnych rozwiązań, które pomogą rolnikom w prowadzeniu produkcji i zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego. Komisja pomimo oczywistych wniosków wynikających z przedstawionych analiz nie odstępnie od tzw. ambitnych założeń środowiskowych, które zmierzają w kierunku

ku znacznego ograniczenia produkcji rolnej w Europie i zdania się na import żywności z krajów trzecich, o nieznannej jakości. Brak przedstawionych przez KE działań krótkoterminowych zagraża rentowności, a nawet płynności finansowej, wielu gospodarstw rolnych.

W naszej ocenie komunikat ten zawiera bardzo mało konkretnych działań i rozwiązań dla europejskich rolników. Komisja Europejska zrzuca odpowiedzialność na rządy państw członkowskich. Wskazuje, że w przepisach dotyczących Wspólnej Polityki Rolnej i w przepisach o dopuszczalnej pomocy publicznej rządy powinny poszukiwać własnych rozwiązań problemu.

W związku z powyższym, samorząd rolniczy uważa, że należy podjąć pilne działania na rynku krajowym, których

celem jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego kraju. W związku z Komunikatem Rząd RP powinien przedstawić plan zabezpieczenia produkcji rolnej, produkcji nawozów w zakresie dostępu do gazu i energii i potraktować ten sektor priorytetowo.

Komisja umożliwi krajom członkowskim wspieranie w razie potrzeby zakupu nawozów przez rolników – uważamy, że należy wykorzystać tę możliwość i uruchomić kolejny program pomocy rolnikom w zakupie nawozów”.

KRIR – potrzebna pilna interwencja na rynku zbóż i nawozów

W dniu 17 stycznia 2023 r. Prezes KRIR Wiktor Szmulewicz zwrócił się do Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Henryka Kowalczyka o podjęcie pilnych działań mających na celu stabilizację sytuacji na rynku zbóż, rzepaku oraz energii. Aktualnie notowany jest spadek cen zbóż oraz rzepaku, a rolnicy mają problem z ich sprzedażą.

Zakłady przetwórcze zaopatrzyły się w surowiec pochodzący z Ukrainy, a na lokalnym rynku poszukują zboża i rzepaku o wygórowanych wymaganiach, celem ich wymieszania. Polscy rolnicy

mają problem ze zbytem swoich zbóż i rzepaku, a nawet jeśli ktoś składa ofertę kupna to proponowana cena nie pokrywa nakładów poniesionych przy ich produkcji i magazynowaniu. Niższe ceny produktów rolnych mogą być do zaakceptowania pod warunkiem obniżki cen paliw i nawozów, jednak taka sytuacja nie zachodzi.

Obecnie odnotowuje się również znaczne spadki cen gazu oraz ropy na rynkach światowych, jednak nie wpływa to na ceny nawozów azotowych oraz paliwa dostępnego dla rolników. Konieczność podwyżki cen nawozów

azotowych była tłumaczona przez zakłady azotowe podwyżką cen gazu na giełdzie oraz jego 70–80% wpływie na cenę końcową nawozów. Jednocześnie dało się zauważyć podwyżki cen nawozów z dnia na dzień po zanotowaniu wzrostów cen gazu na rynkach. Podobna sytuacja nie zachodzi w przypadku obniżek cen gazu, która ma obecnie miejsce, są one niższe niż przed wybuchem wojny na Ukrainie. Rolnicy nie mogą zaakceptować takiego stanu rzeczy i żądają podjęcia kroków mających na celu zmniejszenia cen nawozów jak i zwiększenia ich dostępności.

Spółki wodne – skąd dane o wielkości gospodarstw?

W odpowiedzi na wystąpienie Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych z 3 stycznia 2023 r, dotyczące możliwości pozyskiwania danych o wielkości gospodarstw rolnych przez spółkę wodną działającą na danym terenie, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawił pismem z 16 stycznia 2023 r. następujące wyjaśnienia:

Ustawa Prawo wodne (1) nie zawiera szczególnych rozwiązań prawnych, umożliwiających spółce wodnej dostęp do informacji o charakterze podmiotowym, gromadzonych w ewidencji gruntów i budynków, prowadzonej na podstawie ustawy prawo geodezyjne i kartograficzne (2). Udostępnianie

informacji z ewidencji gruntów i budynków o charakterze podmiotowym, jak wynika z ustawy, jest ograniczone i udostępnienie takich informacji spółce wodnej musiałoby być poparte wykazaniem przez spółkę wodną interesu prawnego. Nie oznacza to jednak, że spółka wodna nie może mieć interesu prawnego w uzyskaniu danych dotyczących właścicieli nieruchomości położonych na obszarze zmeliorowanym. Powinna to jednak wskazać we wniosku bądź zostać wezwana do przedstawienia wyjaśnień w tym zakresie.

O uzyskanie przedmiotowych informacji można również starać się na podstawie ustawy o informatyzacji działal-

ności podmiotów realizujących zadania publiczne (3) lub ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (4).

Warto zaznaczyć, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie jest podmiotem nadrzędnym nad samorządem gminnym, nie ma więc mocy prawnej, aby nakazać wójtowi gminy udostępniania danych potrzebnych spółce wodnej.

Jednocześnie przypominam, że za dział gospodarka wodna (w tym za ustawę Prawo wodne) odpowiada Minister Infrastruktury, dlatego też MRiRW zwrócił się do ww. organu z prośbą o opinię w kwestii podniesionej przez Krajową Radę Izb Rolniczych.

źródło: www.krir.pl

Spotkanie KOWR z przedstawicielami Izby Rolniczych

Waldemar Humięcki, Dyrektor Generalny KOWR wspólnie z Jackiem Malickim, Zastępcą Dyrektora Generalnego byli gospodarzami pierwszego w tym roku spotkania z przedstawicielami Izby Rolniczych. Spotkanie odbyło się 17 stycznia 2023 r. w centrali Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Warszawie. Zachodniopomorską Izbę Rolniczą reprezentował Prezes pan Andrzej Karbowy.

Agenda spotkania dotyczyła omówienia bieżącej współpracy w zakresie gospodarowania nieruchomościami rolnymi Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. W dyskusji podejmowane

były zagadnienia dotyczące: rozdysponowania nieruchomości obecnie dzierżawionych przez podmioty, które nie wyłączyły 30% dzierżawionych gruntów, zasad przedłużania umów dzierżaw, funkcjonowania ośrodków produkcji rolniczej czy też zwiększenia dynamiki rozdysponowania gruntów o małej powierzchni.

– Działamy otwarcie, transparentnie i efektywnie, ponieważ naszym zadaniem jest gospodarowanie powierzonymi gruntami w najbardziej ekonomicznie uzasadniony sposób – mówił Waldemar Humięcki Dyrektor Generalny KOWR.

W podsumowaniu spotkania Waldemar Humięcki podkreślił z jak dużą wagą traktowane są wszystkie głosy od uczestników rynku oraz jak istotne jest stworzenie warunków do konstruktywnej wymiany zdań.

– Takie spotkania stwarzają możliwość nie tylko do wymiany opinii, ale również przybliżają do znalezienia satysfakcjonującego rozwiązania dla istotnych kwestii, dlatego będziemy kontynuowali praktykę dialogu z uczestnikami rynku rolnego – dodał na zakończenie Dyrektor Generalny.

Źródło: www.kowr.pl

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA

Modernizacja gospodarstw rolnych – wkrótce nabory w obszarach E – nawadnianie i F – zielona energia

Od 31 stycznia 2023 r. rolnicy, którzy planują w swoich gospodarstwach inwestycje związane z nawadnianiem lub wykorzystaniem zielonych źródeł energii, będą mogli ubiegać się o wsparcie finansowe. Nabory wniosków prowadzone będą w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” z PROW 2014–2020.

WSPARCIE W OBSZARZE NAWADNIANIA W GOSPODARSTWIE

Wsparcie w obszarze E (nawadnianie w gospodarstwie) będzie przyznawane rolnikom w formie refundacji części poniesionych kosztów kwalifikowanych planowanej do zrealizowania inwestycji. A mogą nią być: wykonanie nowego nawodnienia, ulepszenie istniejącej instalacji nawadniającej czy ulepszenie instalacji nawadniającej połączone z powiększeniem nawadnianego obszaru. Wysokość pomocy wynosi 100 tys. zł, a poziom wsparcia to 60 proc. kosztów kwalifikowanych w przypadku operacji realizowanej przez tzw. młodego rolnika lub 50 proc.

kosztów kwalifikowanych w pozostałych przypadkach. Ten limit nie łączy się z limitami w pozostałych obszarach finansowanych w ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych”, czyli A (produkcja psia), B (produkcja mleka krowiego), C (produkcja bydła mięsnego), D (innowacje) oraz F (zielona energia).

REFUNDACJA KOSZTÓW INWESTYCJI W OBSZARZE ZIELONA ENERGIA W GOSPODARSTWIE

W tym roku w ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych” ARiMR uruchamia nowy obszar pomocy – Zielona energia w gospodarstwie (obszar F). W tym przypadku rolnicy będą mogli otrzymać wsparcie na instalację paneli fotowoltaicznych na dachach, o ile te nie są wykonane z azbestu, oraz jeżeli urządzenia objęte pomocą będą usytuowane na gruntach rolnych zabudowanych. Dofinansowaniem objęta będzie również instalacja pomp ciepła.

Istotne jest, żeby produkcja prądu przez urządzenia objęte dofinansowaniem była dostosowana do zużycia

energii elektrycznej gospodarstwa. Całkowita moc tych urządzeń nie może przekroczyć 50 kilowatów (kW), przy czym wykorzystanie mocy przypadające na budynki mieszkalne jednorodzinne nie przekroczy 10 kW i będzie stanowić nie więcej niż 20% całkowitej mocy urządzeń.

Pomoc przyznawana będzie w formie refundacji części kosztów kwalifikowanych, do których należą m.in. koszty: zakupu urządzeń do wytwarzania energii elektrycznej z promieniowania słonecznego i jej magazynowania, budowy lub zakupu elementów infrastruktury technicznej niezbędnej do ich montażu czy koszty zakupu pomp ciepła.

Wysokość pomocy wynosi 150 tys. zł. Podobnie jak w obszarze nawadniania w gospodarstwie, tak i w przypadku inwestycji w zielone źródła energii, standardowy poziom wsparcia to 50 proc. kosztów kwalifikowanych, a dla tzw. młodego rolnika – 60 proc. Limit wykorzystany w obszarze F nie łączy się z limitami w pozostałych obszarach fi-

nansowanych w ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych”.

KIEDY I GDZIE

MOŻNA ZŁOŻYĆ WNIOSKI?

Wnioski w obu obszarach (E – nawadnianie i F – zielona energia) bę-

dzie można składać od 31 stycznia do 1 marca 2023 r. Dokumenty będą przyjmować oddziały regionalne ARiMR właściwe ze względu na miejsce realizacji inwestycji. Wniosek o przyznanie pomocy będzie można złożyć osobiście

lub przez upoważnioną osobę, albo przesyłką rejestrowaną nadaną w polskiej placówce pocztowej. Dokumenty można będzie złożyć również w formie elektronicznej poprzez elektroniczną skrzynkę podawczą.

Nieoprocentowane pożyczki na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych dla producentów świń z obszarów ASF

Producenci świń mogą starać się o udzielenie nieoprocentowanej pożyczki na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych. Dokumenty należy składać w biurach powiatowych ARiMR właściwych ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta.

Nieoprocentowane pożyczki na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych przez producentów świń, którzy utrzymywali stada na obszarach ASF, są udzielane maksymalnie na okres 10 lat. Ich wysokość uzależniona jest od kwoty zobowiązań cywilnoprawnych związanych

z prowadzoną działalnością, liczby stad oraz średniorocznej liczby świń utrzymywanych w 2018 r. w danym stadzie, a także wysokości dostępnego limitu pomocy de minimis.

W pierwszej kolejności pożyczki udzielane będą producentom, którzy złożyli wnioski w IV kwartale 2022 r. i zostały one pozytywnie zweryfikowane.

Pożyczka jest nieoprocentowana, a ARiMR nie pobiera prowizji za jej udzielenie. Spłata następuje w ratach miesięcznych albo kwartalnych, w terminach i kwotach określonych w har-

monogramie spłaty, który stanowi załącznik do umowy zawieranej pomiędzy ARiMR a pożyczkobiorcą.

Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym. Dokumenty przyjmują biura powiatowe ARiMR właściwe ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta świń.

Pomoc w formie nieoprocentowanych pożyczek na spłatę zobowiązań cywilnoprawnych została uruchomiona przez ARiMR w 2017 r. Dotychczas Agencja udzieliła 1387 pożyczek na kwotę blisko 297,1 mln zł.

Dofinansowanie inwestycji chroniących gospodarstwa – trwa kolejny nabór wniosków

Do 24 lutego można ubiegać się o wsparcie na „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” z PROW 2014–2020. To oferta pomocy skierowana do rolników, którzy chcą ochronić gospodarstwa przed ASF, a także do spółek wodnych planujących inwestycje w urządzenia zabezpieczające gospodarstwa przed suszą czy powodzią.

Nabór od 28 grudnia 2022 r. do 24 lutego 2023 r. prowadzą oddziały regionalne Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wnioski można składać osobiście lub przez upoważnioną osobę, a także nadawać przesyłką rejestrowaną w placówce pocztowej bądź w formie dokumentu elektronicznego na skrzynkę podawczą ePUAP.

Z dofinansowania mogą skorzystać rolnicy, którzy zajmują się chowem lub hodowlą nie mniej niż 50 świń bądź zrealizowali zobowiązania rolno-środowiskowe w ramach wariantu 7.4 – zachowanie lokalnych ras świń, i chcą przeprowadzić inwestycje chroniące ich gospodarstwa przed rozprzestrzenieniem się wirusa afrykańskiego po-

moru świń (ASF). Pomoc w wysokości do 100 tys. zł w formie refundacji do 80 proc. kosztów kwalifikowanych zrealizowanej inwestycji mogą otrzymać np. na wyposażenie gospodarstwa w urządzenia do dezynfekcji i wykonanie ogrodzenia chlewni.

O pomoc mogą ubiegać się także spółki wodne lub ich związki, w których większość stanowią rolnicy posiadający grunty rolne, lub w których więcej niż połowa zmeliowanych gruntów objętych działalnością spółki jest w posiadaniu rolników. Ta grupa beneficjentów może otrzymać maksymalnie 1 mln zł, m.in. na wykonanie robót na urządzeniach melioracji wodnych w celu zabezpieczeniu gospodarstw przed skutkami suszy lub powodzi, np. remont rowu melioracyjnego, budowę progów piętrzącego, prace na sieciach drenarskich. Także w tym przypadku limit dofinan-

sowania wynosi 80 proc. kosztów kwalifikowanych zrealizowanej inwestycji.

Trwający nabór jest 9. realizowanym w ramach tego działania z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Dotychczas ARiMR podpisała 5,4 tys. umów o przyznanie takiego wsparcia. Beneficjenci, którzy zrealizowali i rozliczyli tego typu inwestycje otrzymali na razie 254,5 mln zł.

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Wsparcie na zakładanie systemów rolno-leśnych

Od tego roku w ramach Planu Strategicznego na lata 2023–2027 przyznawane będzie wsparcie na zakładanie i utrzymanie systemów rolno-leśnych. Jest to nowy rodzaj wsparcia, niewdrażany dotychczas w Polsce, w ramach WPR.

SYSTEMY ROLNO-LEŚNE

Systemy te to sposób użytkowania gruntu rolnego, na którym drzewa lub krzewy są zintegrowane z uprawą rolną na tym samym obszarze (gruncie ornym lub TUZ). Jest to wielofunkcyjne użytkowanie gruntu przynoszące korzyści zarówno środowiskowo-klimatyczne, jak również dodatnio wpły-

wające na jakość plonów. Rzędy drzew chronią rośliny uprawne przed wiatrem, ograniczając wywiewanie cząstek gleby, a także parowanie z niej wody, poprawiając bilans wodny. Systemy rolno-leśne, w których drzewa i krzewy stanowią część pastwiska dają zwierzętom schronienie przed niekorzystnymi warunkami pogodowymi, podnosząc ich dobrostan.

FORMA WSPARCIA

Wsparcie będzie przysługiwało na założenie systemu rolno-leśnego – jednorazowo, w wysokości od 3092 do 3199 zł/ha i zróżnicowane będzie w zależności od nachylenia terenu,

oraz za jego ochronę, w wysokości od 148 do 2362 zł/ha, zróżnicowane w zależności od wybranego sposobu zabezpieczenia drzew i krzewów przed zniszczeniem.

Dodatkowo przez kolejnych 5 lat od założenia systemu rolno-leśnego przyznawana będzie premia na jego utrzymanie, w wysokości 300 zł/ha/rok.

Więcej informacji dostępnych jest na stronie internetowej MRiRW <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/platnosci-bezposrednie-oraz-platnosci-obszarowe-w-ramach-ii-filaru-od-2023-roku3>.

Źródło: www.gov.pl

INFORMACJE NARODOWEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Nowa wersja programu „Czyste Powietrze”

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz z Ministerstwem Klimatu i Środowiska od 3 stycznia br. wprowadza kolejną odsłonę programu „Czyste Powietrze”, która ma spowodować, że beneficjenci programu nie tylko uzyskają bezpieczeństwo cieplne dla swoich domowników, ale docelowo będą płacić mniej za ciepło.

Wyższe progi dochodowe, niemal dwukrotnie wyższe dofinansowanie i urealnienie kosztów jednostkowych to główne zmiany, które mają zachęcić Polaków do głębokiej termomodernizacji wraz z wymianą źródła ciepła.

Z dofinansowania w ramach programu „Czyste Powietrze” może skorzystać osoba fizyczna będąca właścicielem lub współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym

lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą.

Program składa się z trzech części:

- Część I programu – dla beneficjentów o dochodzie rocznym nieprzekraczającym kwoty 135 000 zł
- Część II programu – dla beneficjentów których przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty:
 - a) 1894 zł w gospodarstwie wieloosobowym,
 - b) 2651 zł w gospodarstwie jednoosobowym.
- Część III programu – dla beneficjentów których przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty:
 - a) 1090 zł w gospodarstwie wieloosobowym,

b) 1526 zł w gospodarstwie jednoosobowym

lub ma ustalone prawo do otrzymywania zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, potwierdzone w zaświadczeniu wydanym na wniosek beneficjenta, przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, zawierającym wskazanie rodzaju zasiłku oraz okresu, na który został przyznany (zasiłek musi przysługiwać w każdym z kolejnych 6 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia oraz co najmniej do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie).

Rodzaje wspieranych przedsięwzięć:

OPCJA 1

Przedsięwzięcie obejmujące demontaż nieefektywnego źródła ciepła na pali-

wo stałe oraz zakup i montaż pompy ciepła typu powietrze-woda albo grunтовой pompy ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu.

Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):

- demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania lub cwu (w tym kolektorów słonecznych),
- zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej,
- zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
- zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych (zawiera również demontaż),
- dokumentacja dotycząca powyższego zakresu: audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy.

KWOTA MAKSYMALNEJ DOTACJI W CZĘŚCI I PROGRAMU.

1. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksową termomodernizację:
 - 66 000 zł (z instalacją PV)
 - 60 000 zł (bez instalacji PV)
2. Przedsięwzięcie nie obejmuje kompleksowej termomodernizacji:
 - 41 000 zł (z instalacją PV)
 - 35 000 zł (bez instalacji PV)
3. Audyt energetyczny: 1200 zł (dla wszystkich przedsięwzięć)

KWOTA MAKSYMALNEJ DOTACJI W CZĘŚCI II PROGRAMU

1. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksową termomodernizację:
 - 99 000 zł (z instalacją PV)
 - 90 000 zł (bez instalacji PV)
2. Przedsięwzięcie nie obejmuje kompleksowej termomodernizacji:
 - 59 000 zł (z instalacją PV)
 - 50 000 zł (bez instalacji PV)
3. Audyt energetyczny: 1200 zł (dla wszystkich przedsięwzięć)

KWOTA MAKSYMALNEJ DOTACJI W CZĘŚCI III PROGRAMU.

1. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksową termomodernizację:
 - 135 000 zł (z instalacją PV)
 - 120 000 zł (bez instalacji PV)
2. Przedsięwzięcie nie obejmuje kompleksowej termomodernizacji:
 - 79 000 zł (z instalacją PV)
 - 70 000 zł (bez instalacji PV)
3. Audyt energetyczny: 1200 zł (dla wszystkich przedsięwzięć)

OPCJA 2

Przedsięwzięcie obejmujące demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz:

- zakup i montaż innego źródła ciepła niż wymienione w Opcja 1 wskazanego w Załączniku 2 do Programu do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu albo
 - zakup i montaż kotłowni gazowej w rozumieniu Załącznika 2 do Programu
- Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):
- demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania lub cwu (w tym kolektorów słonecznych, pompy ciepła wyłącznie do cwu)
 - zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej,
 - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła
 - zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych (zawiera również demontaż),
 - dokumentacja dotycząca powyższego zakresu: audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy.

KWOTA MAKSYMALNEJ DOTACJI W CZĘŚCI I PROGRAMU

1. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksową termomodernizację:
 - 56 000 zł (z instalacją PV)
 - 50 000 zł (bez instalacji PV)
2. Przedsięwzięcie nie obejmuje kompleksowej termomodernizacji:
 - 31 000 zł (z instalacją PV)
 - 25 000 zł (bez instalacji PV)
3. Audyt energetyczny: 1200 zł (dla wszystkich przedsięwzięć)

KWOTA MAKSYMALNEJ DOTACJI W CZĘŚCI II PROGRAMU.

1. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksową termomodernizację:
 - 81 000 zł (z instalacją PV)
 - 72 000 zł (bez instalacji PV)
2. Przedsięwzięcie nie obejmuje kompleksowej termomodernizacji:
 - 41 000 zł (z instalacją PV)
 - 32 000 zł (bez instalacji PV)
3. Audyt energetyczny: 1200 zł (dla wszystkich przedsięwzięć)

KWOTA MAKSYMALNEJ DOTACJI W CZĘŚCI III PROGRAMU.

1. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksową termomodernizację:
 - 115 000 zł (z instalacją PV)
 - 100 000 zł (bez instalacji PV)

2. Przedsięwzięcie nie obejmuje kompleksowej termomodernizacji:
 - 59 000 zł (z instalacją PV)
 - 50 000 zł (bez instalacji PV)
3. Audyt energetyczny: 1200 zł (dla wszystkich przedsięwzięć)

OPCJA 3

Przedsięwzięcie nieobejmujące wymiany źródła ciepła na paliwo stałe na nowe źródło ciepła, a obejmujące (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):

- zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
- zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych (zawiera również demontaż),
- wykonanie dokumentacji dotyczącej powyższego zakresu: audytu energetycznego, dokumentacji projektowej, ekspertyzy.

KWOTA MAKSYMALNEJ DOTACJI W CZĘŚCI I PROGRAMU

1. Przedsięwzięcie z kompleksową termomodernizacją: 33 000 zł
2. Przedsięwzięcie bez kompleksowej termomodernizacji: 13 000 zł
3. Audyt energetyczny: 1200 zł (dla wszystkich przedsięwzięć)

KWOTA MAKSYMALNEJ DOTACJI W CZĘŚCI II PROGRAMU.

1. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksową termomodernizację: 48 000 zł
2. Przedsięwzięcie nie obejmuje kompleksowej termomodernizacji: 25 000 zł
3. Audyt energetyczny: 1200 zł (dla wszystkich przedsięwzięć)

KWOTA MAKSYMALNEJ DOTACJI W CZĘŚCI III PROGRAMU.

1. Przedsięwzięcie obejmuje kompleksową termomodernizację: 70 000 zł
2. Przedsięwzięcie nie obejmuje kompleksowej termomodernizacji: 40 000 zł
3. Audyt energetyczny: 1200 zł (dla wszystkich przedsięwzięć)

Wnioski o dofinansowanie w formie dotacji lub dotacji z prefinansowaniem w ramach programu należy składać do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej obejmującego swoim działaniem teren województwa, w którym zlokalizowany jest budynek bądź lokal mieszkalny, którego dotyczy przedsięwzięcie. Na Portalu Be-

neficjenta, znajdującym się na stronach WFOŚiGW, można znaleźć właściwy formularz wniosku wraz z załącznikami, a także instrukcję jego wypełnienia.

Do pobrania elektronicznej wersji wniosku konieczne jest zarejestrowanie konta na portalu. Wniosek po pobraniu należy wypełnić, a następnie

przekazać przez Portal Beneficjenta do właściwego WFOŚiGW. Konieczne jest również jego wydrukowanie, podpisanie i dostarczenie do stosownego WFOŚiGW w formie papierowej.

Możliwe jest również ubieganie się o dotację za pośrednictwem banku. W tym celu należy złożyć wniosek o Kre-

dyt Czyste Powietrze, a po jego otrzymaniu – wniosek o dotację z programu. W przypadku jego pozytywnego rozpatrzenia środki zostaną wypłacone przez bank, a beneficjent ma obowiązek rozliczyć się z inwestycji w ciągu 18 miesięcy od złożenia wniosku.

Źródło: www.czystepowietrze.gov.pl

Usuwanie folii rolniczych – nowy nabór wniosków

Od 2 stycznia 2023 r. trwa nabór wniosków o dofinansowanie usuwania folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej. Nabór prowadzi Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

BENEFICJENCI

Beneficjentami są jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, natomiast ostatecznymi odbiorcami korzyści będą rolnicy: posiadacze odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów oraz opakowań po nawozach i typu Big Bag.

PRZEZNACZENIE ŚRODKÓW

Dofinansowanie przysługuje do przedsięwzięć w zakresie transportu oraz

odzysku lub unieszkodliwienia tych odpadów.

WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA

Dofinansowanie przysługuje w formie dotacji do 100 proc. kosztów kwalifikowanych, z zastrzeżeniem, że:

- Kwota dofinansowania nie może przekroczyć iloczynu 500 zł i wyrażonej w mg masy odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów oraz opakowań po nawozach i typu Big Bag, unieszkodliwionych lub poddanych odzyskowi w ramach przedsięwzięcia.
- Podatek VAT nie stanowi kosztu kwalifikowanego przedsięwzięcia.

TERMIN SKŁADANIA WNIOSKÓW

Wnioski można składać od 2.01 do 31.03.2023 r. w wersji elektronicznej przez Generator Wniosków o Dofinansowanie („GWD”), dostępny na stronie NFOŚiGW.

Program jest realizowany w latach 2019–2025. O kontynuację naborów wniosków w tym zakresie zabiegało Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Szczegółowe informacje o uruchomionym naborze wniosków znajdują się na stronie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: <https://www.gov.pl/web/nfosigw/usuwanie-folii-rolniczych-i-innych-odpadow-pochodzacych-z-dzialalnosci-rolniczej-2021>

30 lat

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Zmienia się wysokość minimalnej podstawy wymiaru miesięcznej składki na ubezpieczenie zdrowotne rolników prowadzących działy specjalne produkcji rolnej

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego uprzejmie informuje, że zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2022 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1952) w 2023 roku minimalne wynagrodzenie wzrosło dwa razy.

1. od 1 stycznia 2023 r. wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę wyniesie 3490 zł.

2. od 1 lipca 2023 r. wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę wyniesie 3600 zł.

W związku z powyższym najniższa miesięczna składka na ubezpieczenie zdrowotne dla wyżej wymienionych rolników, liczona jako 9% minimalnej podstawy wymiaru wynosi począwszy od 1 stycznia 2023 r. 314 zł (tzn. 9% x 3490 zł = 314 zł), natomiast od dnia 1 lipca 2023 r. 324 zł (tzn. 9% x 3600 zł = 324 zł).

Jednocześnie Kasa przypomina, że z dniem 31 stycznia 2023 r. upływa

termin na złożenie w KRUS przez rolnika prowadzącego działy specjalne produkcji rolnej oświadczenia o rodzaju, rozmiarze prowadzonej działalności w zakresie działów specjalnych i kwocie przewidywanego dochodu z prowadzonej działalności w zakresie działów specjalnych, oraz danych identyfikujących rolnika, w tym o imieniu i nazwisku oraz miejscu zamieszkania, a także odpisu decyzji naczelnika urzędu skarbowego wydanej na podstawie deklaracji o rodzajach

i rozmiarach zamierzonej produkcji rolnej w 2023 r.

Rolnicy, którzy w 2023 r. nie uzyskają od naczelnika urzędu skarbowego decyzji o wysokości dochodu ze wzglę-

du na inny sposób rozliczeń (dochód ustalany na podstawie ksiąg), składają w Kasie jedynie oświadczenie, w którym deklarują wysokość przewidywanego rocznego dochodu z działów

specjalnych produkcji rolnej. Na podstawie złożonych dokumentów ustala się wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenie zdrowotne obowiązującej w 2023 r.

Wysokość zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń emerytalno-rentowych w 2023 r.

W związku z rozpoczęciem nowego roku podatkowego Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że od 1 stycznia 2023 r. pobiera zaliczkę na podatek dochodowy i składkę na ubezpieczenie zdrowotne od wypłacanych świadczeń emerytalno-rentowych i rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego na zasadach analogicznych jak w roku 2022.

Od świadczeń nieprzekraczających kwoty 2500 zł miesięcznie zaliczka na podatek dochodowy wynosi 0 zł, ponieważ przychód z takich świadczeń mieści się w kwocie wolnej od podatku (tj. 30 000 zł rocznie).

Od emerytur i rent przekraczających 2500 zł miesięcznie zaliczka wynosi 12% świadczenia uzyskanego w danym miesiącu i jest pomniejszana o 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, tj. o 300 zł.

Wyjątkiem są świadczenia osób, które wystąpiły o niepomniejszenie zaliczki o kwotę zmniejszającą podatek, bowiem w ich przypadku zaliczka wynosi 12% świadczenia.

Kasa zwraca uwagę, że od 1 stycznia 2023 r., na wniosek emeryta/rencisty, może pomniejszać zaliczkę o 1/24 lub 1/36 kwoty zmniejszającej podatek, tj. odpowiednio o 150 zł lub o 100 zł.

Świadczeniobiorca, który uzna, że korzystniejsze dla niego byłoby pomniejszenie zaliczki o takie kwoty, bowiem wówczas zminimalizowana zostanie wysokość nadpłaty lub niedopłaty podatku w rozliczeniu rocznym (dotyczy osób pobierających drugą emeryturę z ZUS lub/i osiągających inne dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych np. z tytułu zatrudnienia), powinien złożyć oświadczenie o pomniejszenie zaliczki o 1/24 lub 1/36 kwoty zmniejszającej podatek. Oświadczenie takie można złożyć nie więcej niż trzem płatnikiem.

Jeżeli dochód ze świadczeń emerytalno-rentowych przekroczy 120 tys. zł (sumując narastająco świadczenia wypłacone od początku roku) – zaliczka będzie wynosiła 32% kwoty przekroczenia minus 300 zł.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń podlegających oskładkowaniu nadal wynosi 9% kwoty świadczenia.

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2647 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.)

KRUS informuje i przypomina: Zmiany w rehabilitacji leczniczej w ramach KRUS

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zgodnie ze swym ustawowym obowiązkiem zapewnia rolnikom uprawnionym do świadczeń Kasy możliwość korzystania z rehabilitacji leczniczej, która jest organizowana we własnych Centrach Rehabilitacji Rolników, w formie 21-dniowych turnusów. Do tej pory przeznaczona ona była dla osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy w pełnym zakresie; podlegających ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu na wniosek w pełnym zakresie nieprzerwanie co najmniej 18 miesięcy przed złożeniem wniosku o rehabilitację leczniczą oraz dla osób mających ustalone prawo do okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, ale które zachowały zdolność do samodzielnej egzystencji.

Zgodnie z zapisami Ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 28 kwietnia 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1155) od 1 stycznia 2023 r. możliwość skorzystania z 21-dniowego turnusu rehabilitacyjnego uzyskały również osoby uprawnione do emerytury rolniczej, a z 7-dniowego turnusu regeneracyjnego – osoby ubezpieczone będące opiekunami osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja lecznicza przeznaczona dla osób pobierających emeryturę rolniczą ma za zadanie nie tylko poprawić, ale i usprawnić ich funkcjonowanie. Osoby wykazujące się samodzielnością psychofizyczną, których zdrowie wielokrotnie było narażone na trudy ciężkiej pracy, mogą skorzystać z turnusu rehabilitacyjnego raz na 12 miesięcy – podobnie, jak ubez-

pieczeni opiekunowie osób niepełnosprawnych. Dedykowane dla nich turnusy regeneracyjne mają na celu poprawę ich kondycji psychofizycznej oraz jakości życia z wykorzystaniem działań/bodźców leczniczych.

Podstawą do skierowania na turnus rehabilitacyjny, jak i regeneracyjny jest wniosek, sporządzony przez lekarza prowadzącego leczenie, który należy złożyć (osobiście lub wysłać pocztą) wraz z niezbędnymi badaniami we właściwym oddziale regionalnym lub placówce terenowej Kasy. Wnioski podlegają rejestracji, sprawdzeniu pod względem formalnym, ocenie merytorycznej i zachowują swoją ważność przez 6 miesięcy.

Z rehabilitacji leczniczej można korzystać nie częściej niż co 12 miesięcy. Jedynie osoby, które mają ustalone

prawo do zasiłku chorobowego z tytułu czasowej niezdolności do pracy trwającej ponad 180 dni, a także osoby mające ustalone prawo do okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, pod warunkiem, że zachowały zdolność do samodzielnej egzystencji – świadczenie takie można przyznać po upływie 6 miesięcy od dnia zakończenia poprzedniej rehabilitacji.

Odbycie turnusu rehabilitacyjnego jest dobrowolne i w niczym nie ogranicza prawa rolnika do świadczeń pie-

niężnych z ubezpieczenia społecznego rolników z wyjątkiem prawa do zasiłku chorobowego za okres przebywania w zakładzie rehabilitacji leczniczej. Co istotne – korzystanie z rehabilitacji za pośrednictwem KRUS nie pozbawia rolników prawa do leczenia uzdrowiskowego, finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Pobyt na turnusie dla rolnika, osoby uprawnionej do emerytury rolniczej oraz osoby ubezpieczonej będącej opiekunem osoby niepełnosprawnej jest bezpłatny.

Podkreślić również należy, iż w związku z zapotrzebowaniem na rehabilitację leczniczą kierowaną do pacjentów po przebytej chorobie COVID-19, skupiającą się na poprawie wydolności oddechowej pacjentów, Kasa wdrożyła profil rehabilitacji, który realizowany jest w Centrach Rehabilitacji Rolników KRUS w Jedlcu i Szklarskiej Porębie.

Paulina Pasternacka
Kierownik Samodzielnego Referatu
Prewencji, Rehabilitacji i Orzecznictwa
Lekarskiego KRUS OR w Koszalinie

Turnusy rehabilitacyjne organizowane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w Koszalinie realizowane są przez cały rok, w czterech Centrach Rehabilitacji Rolników:

Centrum Rehabilitacji Rolników „Sasanka” w Świnoujściu

Centrum Rehabilitacji Rolników „Niwa” w Kołobrzegu

Centrum Rehabilitacji Rolników w Jedlcu

Centrum Rehabilitacji Rolników „Granit” w Szklarskiej Porębie

IV Konkurs na rymowankę już ogłoszony!

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego serdecznie zaprasza dzieci rolników do udziału w Ogólnopolskim Konkursie dla Dzieci na Rymowankę o Bezpieczeństwie w Gospodarstwie Rolnym „Bezpiecznie na wsi mamy, niebezpiecznych substancji unikamy” pod Patronatem Honorowym Ministra Edukacji i Nauki.

Tegoroczna edycja przebiega pod hasłem „Bezpiecznie na wsi mamy, niebezpiecznych substancji unikamy” i służy poszerzaniu wiedzy na temat właściwego magazynowania i stosowania w gospodarstwie rolnym szkodliwych substancji np. środków ochrony roślin, nawozów, paliw itp. oraz zasad ochrony środowiska naturalnego.

W Konkursie mogą uczestniczyć dzieci urodzone w latach 2008–2012, których przynajmniej jeden z rodziców lub opiekun prawny w okresie przyjmowania zgłoszeń podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników. Zadanie konkursowe polega na ułożeniu rymowanki (min. 4 wersy) popularyzującej sposoby ograniczania ryzyka oddziaływania substancji szkodliwych na istoty żywe i skażenia środowiska naturalnego w gospodarstwach rolnych. Kompletnie zgłoszenie (rymowankę oraz wypełniony formularz zgłoszeniowy) należy przesłać w terminie do dnia 20.03.2023 r. pocztą tradycyjną (liczy się data stempla pocztowego) lub elektroniczną na adres Oddziału Regionalnego KRUS, w którym podlega ubezpieczeniu rodzic/opiekun prawny dziecka.

Szczegóły w Regulaminie Konkursu
Konkurs przebiega w dwóch etapach: wojewódzkim i centralnym. Autorzy trzech najlepszych prac na etapie wojewódzkim, który kończy się 21.04.2023 r., otrzymają nagrody rzeczowe o wartości ok 500 zł, a ich rymowanki zostaną poddane ponownej ocenie na etapie centralnym. Z 48 prac przesłanych przez OR KRUS Centralna Komisja Konkursowa wybierze 20 najlepszych rymowanek, których twórcy otrzymają nagrody rzeczowe o wartości ok. 1000 zł. Gala podsumowująca zaplanowana jest w czerwcu 2023 roku.

W przypadku pytań i wątpliwości prosimy o kontakt z najbliższym Oddziałem Regionalnym KRUS lub Biurem Prewencji, tel. 22)592 64 10, e-mail: bp(at)krus.gov.pl.

Źródło: www.krus.gov.pl

IV Ogólnopolski Konkurs dla Dzieci Na Rymowankę o Bezpieczeństwie w Gospodarstwie Rolnym

Termin zgłaszania rymowanek upływa **20 marca 2023 r.**

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego zaprasza dzieci rolników do udziału w konkursie

Patronat Honorowy
Minister Edukacji i Nauki

Organizator:
KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Patron medialny:
TVP INFO

PRZEPIS

SMAKI ZAMKNIĘTE W SŁOIKU

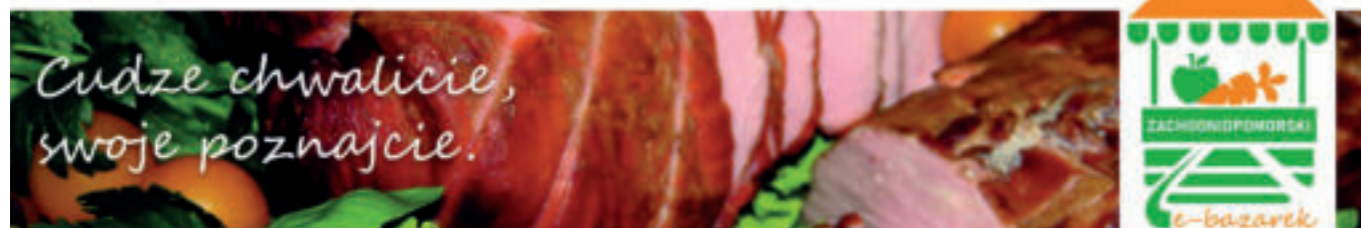
Ser kozi – kulki jogurtowe

Ser podpuszczkowy z mleka koziego pasteryzowany, moczony w solance z dodatkiem oleju ze słonecznika lub oliwy; przyprawy np. pomidor, czosnek, bazylika, papryka wędzona, czosnek niedźwiedzi; dodatki to: ziarenka słonecznika, nitki chili, dynia, orzechy włoskie, żurawina oraz suszona śliwka. Kulki jogurtowe uzyskane z jogurtów naturalnych obtaczane przyprawami, zalane olejem słonecznikowym lub oliwą. W procesie produkcji serów nie stosujemy sztucznych ulepszcaczy, produkt uzyskujemy w 100% czystego surowca, używane przyprawy i dodatki dobrej jakości.

Smacznego życzy autorka przepisu pani Elżbieta Bazylińska.

Administratorem danych osobowych jest Zachodniopomorska Izba Rolnicza, ul. Chmielewskiego 22a, 70-028 Szczecin (dalej: ZIR).
Informacja o ochronie danych osobowych w ZIR: <https://www.zir.pl/rodo>

zachodniopomorskiebazarek.pl

Stworzona z myślą o rolnikach i konsumentach strona internetowa zachodniopomorskiebazarek.pl oferuje możliwość tworzenia krótkich łańcuchów dostaw pomiędzy producentami a konsumentami. To doskonała, bezpłatna promocja rolników, producentów regionalnej i ekologicznej żywności, usługodawców, twórców rękodziela oraz kół gospodyń wiejskich. I okazja dla konsumenta – na zakup w cenach producenta, bez dodatkowej marży.

ROLNIKU SKORZYSTAJ!

- ✓ bezpłatna rejestracja
- ✓ darmowa promocja

KONSUMENCIE SKORZYSTAJ!

- ✓ ciekawe oferty z Twojej okolicy
- ✓ zapomnij o marży, kupuj bez pośredników: od producenta - do konsumenta

JAK SIĘ ZGŁOSIĆ?

Rejestracja na stronie: zachodniopomorskiebazarek.pl
e-mail: zachodniopomorskiebazarek@zodr.pl
tel. 91 561 37 00

ROLNIKU... PRZEDSIĘBIORCO!

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi...” swoich reklam! Docieramy jako **bezpłatny** miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów.

Warto – ceny bardzo przystępne!

Szczegóły:

tel. 91 484 40 72, e-mail: izba@zir.pl

tel. 94 346 05 14, e-mail: koszalin@zir.pl

UWAGA!

**ZAMÓW
REKLAMĘ
JUŻ TERAZ!**

oferta kierunków studiów 2023/2024

S1 S2 N2 architektura krajobrazu

rekrutacja bez egzaminu z umiejętności plastycznych!

S1 N1 S2 N2 odnawialne źródła energii

S2 specjalności:
/systemy wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
/pozyskiwanie i konwersja biomasy na cele energetyczne

S1 N1 S2 N2 ochrona środowiska

S2, N2 specjalności:
/ocena stanu i zagrożeń środowiska
/rehabilitacja i zagospodarowanie gruntów

S1 N1 S2 N2 ogrodnictwo

S2, N2 specjalności:
/produkcja owoców, warzyw i ziół
/rośliny ozdobne i kształtowanie terenów zieleni

S1 N1 S2 N2 rolnictwo

S2, N2 specjalności:
/rolnictwo precyzyjne
/doradztwo rolnicze

S1 N1 uprawa winorośli i winiarstwo

rekrutacja na studia S1 N1 N2 startuje w maju 2023 r.
na studia S2 rozpocznie się w styczniu 2024 r.

OFERTA HANDLOWA

Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu oferuje sprzedaż jaj z chowu ściółkowego oraz wolno wybiegowego dla klientów indywidualnych i hurtowych. Stosowany u nas system chowu kur niosek gwarantuje wysoką jakość i smak jaj, które są bardzo powszechnym i częstym składnikiem naszego menu. Doskonała jakość naszych jaj to zasługa kur, które karmione są paszami wyprodukowanymi ze zbóż naszego gospodarstwa. W 2019 r. powiększyliśmy swoją produkcję o nowo wybudowany kurnik, w którym zastosowano najnowocześniejszy system chowu kur niosek na wolnym wybiegu.

Cały proces produkcji jest pod stałą kontrolą weterynaryjną oraz przestrzegamy rygorystycznego systemu kontroli jakości jaj przeznaczonych do sprzedaży.

Jaja konsumpcyjne sprzedajemy w opakowaniach po 10, 12, 30 szt. Ofertę kierujemy do właścicieli sklepów spożywczych, cukierni, restauracji, barów, zakładów żywienia zbiorowego, placówek pomocy społecznej, szpitali.

Jaja dostarczane są przez Zakład Pakowania Jaj Mariusz Rydzkowski, który własnym transportem dowozi je w odległości do ok. 200 km gwarantując niezawodną jakość i świeżość.

KLASY WAGOWE JAJ:

- XL (73 g i więcej)
- L (63–73 g)
- M (53–63 g)
- S (50–55 g)

KONTAKT

Gospodarstwo Rolne Ferma
Drobie Witold Rydzkowski
ul. Połczyńska 6, 78-220 Tychowo
tel. +48 606 685 993

Planujesz wycieczkę po Europie? A może wybierasz się w podróż dookoła świata?

Sprawdź nasze ubezpieczenie turystyczne
Bezpieczna Podróż z TUW-em!

UBEZPIECZENIE TURYSTYCZNE

Pakiet

BEZPIECZNA PODRÓŻ z TUW-em

Ubezpieczenie Bezpieczna Podróż z TUW-em to całodobowe i kompleksowe wsparcie w nagłych sytuacjach oraz pokrycie kosztów niegwarantowanych przez Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego.

Zakres ubezpieczenia obejmuje:

- koszty leczenia
- usługi assistance
- następstwa nieszczęśliwych wypadków
- odpowiedzialność cywilną
- bagaż podróży

Zalety pakietu:

- możliwość wyboru wariantu ubezpieczenia w zależności od Twoich potrzeb
- bezgotówkowa likwidacja szkód za granicą
- leczenie zaostrzenia i powikłania chorób przewlekłych w cenie pakietu
- odpowiedzialność za nagłe zachorowania i nieszczęśliwe wypadki, które miały miejsce po spożyciu alkoholu
- gwarancja wypłaty odszkodowania za sprzęt sportowy w ramach ubezpieczenia bagażu podróжного
- zwrot kosztów zakupu rzeczy osobistych nabytych ze względu na opóźnienie bagażu podróжного powyżej 4 godzin
- atrakcyjna cena uzależniona od wariantu ubezpieczenia